

N.Y.C. TIME

זמן הדלקת נרות - 7:03

סוף זמני ק"ש - 9:05

9:41 -

סוף זמן תפלה - 10:45

דף היומי לש"ק: הוריות ה'

בס"ד, עש"ק פ' כי תצא - פרק ב' - שנת תשפ"ה לפ"ק

פרשת כי תצא

גדולים אין מתעטפים בציצית עד שנושאים להם נשים, וסמכו להן אקרא דכתיב: "גדילים תעשה לך" (דברים כב:יב) וסמך לי' "כי יקח איש אשה". וכן איתא בתשב"ץ קטן (סי' תס"ד) וברוקח (סי' שני"ג).

ושמא יש להוסיף טעם, דלכן ממתניין ללבוש טלית עד שנושאים אשה, משום שבטלית יש ד' כנפות ועל כל כנף וכנף יש ציצית ובכל אחת מן הציציות יש חמשה קשרים של קיימא, לרמוז שהזיווג יהי' קשר של קיימא.

יהי' שהזיווג יעלה יפה ויזכו לבנות בית נאמן לשם ולתפארת, ויקויים בהם "וארשתוך לי לעולם", ותזכו לקשר של קיימא.

בענין ברכת שהחיינו על נישואין

בספר החינוך, מצוה תקנ"ב, היא מצות קידושין באשה, וז"ל: שנצטוונו לקנות האשה באחת משלשה דרכים קודם הנישואין וכו', משרשי המצוה שתצונו התורה לעשות מעשה באשה יורה ענין זיווגה טרם ישכב עמה וכו' וגם נאמר שהוא כדי שתתן אל לבה לעולם שהיא קנוי' לאותו האיש וכו' ובכך והי' שבתם וקימתם בשלום לעולם ויתקיים הישוב ברצון הקל שחפץ בו. ומהיות מיסוד המצוה מה שזכרתי, נהגו ישראל לקדש בטבעת להיות בידה תמיד למוכרת, ואע"פ שבשוה פרוטה לבד אפשר לקדש מן הדין וכו', ונוהגת מצוה זו בכל מקום ובכל זמן, ועובר על זה ונשא אשה מבלי שיקדשה תחילה, ביטל עשה זו, וחייבנו חכמים לברך על מצוה זו המקדש או אחר בעבורו והוא עונה אמן וכו'. ונוסח הברכה כך היא: בא"י אמ"ה אשר קדשנו במצותיו והבדילנו מן העריות וכו' בא"י מקדש עמו ישראל על ידי חופה וקידושין וכו'. ומנהגנו להסדירה על אישישה מלאה יין ולברך אותה אחר מעשה הקידושין. ואמרו בטעם זה (הראב"ד) כי מפני שמעשה הקידושין תלוי בדעת אחר, דהיינו האשה, אינה ראוי לברך הברכה קודם המצוה כשאר המצות. ואמנם הרמב"ם ז"ל (הל' אישות פ"ג הכ"ג) כתב שאם קידש ולא בירך תחילה כמו בשאר מצות, שלא יברך אחר כן, שתהי' ברכה לבטלה, עכ"ל.

והנה דנו הפוסקים למה אין מברכים שהחיינו בעת הנישואין כדין המובא בשו"ע או"ח (סי' רכ"ג, סי' רכ"ה) דעל ענין חדש שיש בו שמחה [הרואה חברו לאחר ל' יום, הרואה פרי חדש בנה בית חדש או קנה כלים חדשים וכו'], וא"כ, כיון שענין הנישואין הוא דבר חדש לחתן ולכלה ויש בו שמחה גדולה, למה אין מברכים שהחיינו עליהם?

המהרי"ק כתב שאין מברכים שהחיינו על קידושי אשה או נישואיה מפני שאין מברכים שהחיינו על מצוה שאין זמנה קובע. וכן הביאו הש"ך (י"ד סי' כ"ח סק"ה) דאין מברכים שהחיינו על מצוה

"כי יקח איש אשה" (כב:יג) [לכבוד נישואין]. לפי ספר החינוך, מצוה תקנ"ב, שהיא לישא אשה בכתובה וקידושין נלמדת מפסוק: "כי יקח איש אשה", עיי"ש.

אצל האומות יש ביטוי לתאר נישואין: tying the knot. להבדיל, גם אצלנו אנו מכירין את המושג של קשר הנישואין, אבל אנחנו מוסיפין על זה, שאנו מברכים את החתן ואת הכלה שזיווגם יעלה יפה ושיהי' קשר של קיימא.

והנה, בנוגע למלאכת קושר בהל' שבת (או"ח סי' ש"ז סע' א') מובאות דיעות שכדי להתחייב צריך שיהי' קשר של קיימא, דהיינו שדעתו להשאירו כך לעולם (עיי' ט"ז, הובא בביה"ל ריש הל' ש"ז) ואם דרכו לעשות עניבה ובלא כוונה נעשה קשר, מותר להתירו מכיון דלא נתכוון לעשות קשר של קיימא. ועוד, צריך הקשר להיות מעשה אומן, עיי"ש.

כדי שנישואין יצליחו ג"כ צריכים לשני תנאים אלו. צריכים מעשה אומן כדי לבנות בית המיוסד על אדני תורה וחסד וכבוד אחד לזולתו ומסירה לעזור ולתמוך ולתת תמיד לאחרים.

וגם צריכים כוונה שהקשר יהי' אמין וקיים למרות כל הקושיים והנסיונות והתלאות העוברות על בני הזוג משך חייהם.

קודם שנתן החתן את הטבעת על אצבע הכלה הוא אומר: "הרי את מקודשת לי בטבעת זו כדת משה וישראל". ויש להבין: מהי כוונת "כדת משה וישראל"?

יש אומרים שהיחס בין משה ובין בני ישראל לא הי' סוגה בשושנים. הרבה תלאות עברו עליהם: חטא העגל, המתאוננים, לשון הרע של מרים, המרגלים, המעפילים, המקושש, מחלוקת קורח, מעשה זמרי וכו' וכו'. משה אמר פעם אחת לה': "מחני נא מספרך", "הרגני נא הרוג", "עוד מעט וסקלונני", "האנכי הריתי את כל העם הזה אם אנכי ילידתיהו כי תאמר אלי שאהו בחיקך וגו'". אלדד ומידד [אחים מאמו, לפי התיב"ע (יא:כו)] ניבאו עליו "משה מת ויהושע מכניס" אחיו ואחותו אמרו עליו: "הרק אך במשה דיבר ה' וגו'".

אמנם, למרות כל הצרות והמחלוקות שהיו ביניהם, אך פעם לא נתפרדו מהרדי, ונשאר משה רבינו הרועה נאמן של ישראל, ועבותות האהבה נשארו חזקות.

וזהו כוונת דברי החתן להכלה תחת החופה: "הרי את מקודשת לי וכו'" באותו קשר של קיימא שהוא "כדת משה וישראל" ועלינו לעשות את כל מה שביכלתנו להשאר ביחד ושלא יותר הקשר.

והנה המ"ב (סי' י"ז סק"י) הביא מהמהרי"ל שנוהגין שגם נערים

שאינן זמנה קבוע, כדעת התוס' והר"ן והרשב"א דאין מברכים שהחינו אלא על מצוה הבא מזמן לזמן.

בספר הרוקח (סי' שע"א) כתוב: "שעל קיום מצות או משום הנאה הוא בעצמו מברך ולא לאחרים, הלכך, אינו מברך זמן על דבר שהוא בעשרה", עכ"ל.

ועיין בגליוני הש"ס להג"ר יוסף ענגיל זצ"ל (כתובות ז: ד"ה מברכין ברכת חתנים) שכתב: מדוע אין מברכין זמן אנישואי אשה כמו אקנה כלים חדשים, האריכו האחרונים. ועיין רוקח (סי' שע"א) שדיבר מזה וכתב דלפי שהנישואין בעשרה אין מברכין זמן על דבר שהוא באסיפת עם, עיי"ש. ונראה כוונתו דכיון דגם הם שמחים עמו הוה לי' כאית לאחריני שותפות בהדי', דאין מברכין זמן - רק הטוב והמטיב. ואולם, אי משום הא, בלאו הכי הא יש שותפות האשה לאיש והאיש לאשה (עיין ברכות נג:). ואולי, כיון דרק האיש קונה את האשה ואין הוא נקנה לה, אין כאן שותפות. ואולם, גם הא גופא קשיא דליברך הטוב והמטיב.

התבואות שור (יו"ד סי' כ"ח סק"ד) והשמלה חדשה (שם) הביאו בשם האבודרהם דאין מברכים שהחינו על נישואין לפי שאין לברך על מה שתלוי בדעת אחרים, שאם לא תאבה האשה יתבטל המעשה (ועיין בזה בשדי חמד מערכת ברכות, אסיפת דינים, אות ט"ז עמ' תשס"ז ע"ב).

בשו"ת החתם סופר (או"ח סי' נ"ה ד"ה ואולי) הביא את דברי השמלה חדשה הנ"ל (עפ"י האבודרהם) בטעם שלא מברכים שהחינו כיון שתלוי בדעת אחרים, וכתב בחת"ס באריכות לדחות טעם זה, ובהמשך דבריו כתב לבאר בזה, דהנה אנו מברכים שהחינו על כלי חדש או על פרי חדש או על קדושת הזמן כרגלים וכדומה, כי בדברים האלו הכל תלוי בהקב"ה עצמו, הוא יעץ ומי יפיר, משא"כ בדבר התלוי בבחירת וחיפץ האדם, כמו זיווגו של אדם, שאין הקב"ה משנה בחירתו של אדם, ואילו לא רצו הזוג הזה להזדווג זה עם זה לא היה ממעשי שמים לכופם לכך, [ואף דגם הזווג נגזר משמים וכמאמר חז"ל (סוטה ב:). דארבעים יום קודם יצירת הולד מכריזין בת פלוני לפלוני, מכל מקום אין לנו עסק בנסתרות, וגם שהארי"ז"ל פירש בו פירוש אחר נכון ואין כאן מקומו].

ולכן כיון שלא נגמר הזיווג ע"י הקב"ה לבדו, אין לברך עליו, ולא דמי למקבל מתנה מחבירו שמברך שהחינו אף שהדבר ג"כ תלוי בבחירת הנותן, דשאני התם שהקב"ה גזר עליו לזכות לחפץ זה בזמן הזה, א"כ אפילו באם לא רצה זה ליתנו לו, היה הקב"ה מזמין לו חפץ כזה ממקום אחר, וא"כ גם התם הוה כולו בידי שמים, משא"כ קידושין ונישואין, אע"ג דביד הקב"ה להזמין לו שום אשה אחרת, מכל מקום אין זו אותה האשה אלא אחרת לגמרי, ולכן אין לברך שהחינו על זיווג זה כנלע"ד עכ"ד רבינו החתם סופר זצ"ל.

בשו"ת הלכות קטנות (ח"א סי' ז') איתא: נמצא בכתבי הר"י בוטין ז"ל שהנשוא אשה יכול לומר שהחינו, וכששאלו את פי הרב אור שרגא ז"ל, אמר, ה' להם לשאול אם יאמר דיין האמת, עכ"ל.

ועיין בגליוני הש"ס הנ"ל שכתב: וכי היכי דלא ליהוין דברי בדיחותא לבד, צריכים לומר כוונתו, דכיון ד[אחז"ל (יבמות סג:)] זכה - עזר, לא זכה - ננגדו, ומי יאמר ריק לבי זכיתי, והוא בספק מצא או מוצא [אינו יודע אם זיווגו יעלה יפה], לכן אין לברך זמן, עכ"ל.

ובס' חזון עובדי' (ברכות עמ' ת"ד) הקשה על זה דמצינו בחז"ל וברמב"ם (הל' ברכות פ"י ה"ד) דאין מברכים על העתיד להיות אלא על מה שאירע עתה, ולכן נפסק בשו"ע (או"ח סי' רכ"ב סע' ד')

דמברך הטוב והמטיב על הטובה אע"פ שיש אפשרות שמא תצא ממנה רעה, כגון שמצא מציאה וירא שמא יוודע הדבר ויקחו כל אשר לו. וא"כ הכא נמי לגבי נישואין - בעידן חדוותא - חדוותא, ומדוע לא יברך שהחינו על שמחה זו שסוף סוף עכשיו שמח באשתו, עיי"ש.

הגליון מהרש"א (יו"ד סי' כ"ח) כתב הטעם שאין מברכים שהחינו על נישואין: דעל הכשר מצוה לא תקנו שהחינו, והרי אם אין דעתו לבוא עליה, אינו מצווה לקדש. ועיין בס' חופת חתנים שמביא כן בשם הרמ"ה, וז"ל: משום דאין מברכין זמן אלא על מצוה שעשייתה הוא גמר מלאכתה, ונשלמה המצוה, כנטילת לולב וכו'. אבל הכא, עיקר המצוה היא פרי' ורבי', עכ"ל. וכעין זה איתא בערוך השלחן (או"ח סי' רכ"ג סע' ד'): משום דבשעת אירוסין אינה עדיין שמחה שלמה ואי אפשר לברך אז שהחינו, ובשעת נישואים שנגמרה השמחה אי אפשר לברך מפני שעצם הדבר כבר נגמר באירוסין ולכן גם אצלנו שהם כאחד - האירוסין והנישואין - לא נהגו לברך, כיון שהם [בזמן חז"ל כשהיו ממתנים שנה שלימה בין אירוסין לנישואין] לא ברכו, גם אנו לא מברכין.

בשו"ת יד אלעזר (סי' כ"א) כתב שאין מברכים שהחינו על פי המרדכי שהביא המג"א (סי' תרמ"א סק"א) שעל מצוה שתועיל עשייתה לכמה שנים כעשיית שופר ומגילה אין מברכים שהחינו בעשייתה.

בס' ערכי תנאים ואמוראים (ח"ב עמ' תק"ו, מובא בספר הרי איתמר - ברכת שהחינו - עמ' תתל"ז) איתא: וכיון שעל עיקר חובתו [ברכת אירוסין] הוא אין מברך אלא אחר, אף על הזמן שאינו חייב אחר לברך, דמה להם לברכה זו, הלכך, אף החתן שאינו מברך נישואין, אף מזמן [ברכת שהחינו] - פטור.

בספר הרי איתמר הנ"ל מובאים עוד כמה טעמים למה שאין מברכים שהחינו על נישואין: בשו"ת ברוך השם (או"ח סי' מ"ב) כתב דבכך שמקדשה אוסרה על כל העולם, ועל כך שחב לאחריני אינו יכול לברך שהחינו.

בברכת המשנה (עניני ברכת אירוסין ונישואין) לבעל משנה הלכות כתב, דאמרו (קידושין ב:): דרכו של איש לחזור אחר אשה מי מחזיר על מי בעל אבידה חוזר על אבידתו, וא"כ אצלו לאו דבר חדש הוא אלא הוא אבידתו, והמוצא אבידתו שאבד ודאי אינו מברך שהחינו. וא"כ ממנ"פ - אם היא אשתו וצלעתו הרי על שלו אינו מברך, ואם היא אחרת כ"ש שאינו מברך עליה שהרי אינה ראויה לו.

י"ל עפ"י הגמ' (ב"ב ס:): דאחר חורבן הבית דין הוא שנגזור עלינו שלא לישא נשים.

ועיין בקובץ תורני זכור לאברהם (תשס"ה עמ' שצ"ה), מאמר ארוך מאת הג"ר דוד אברהם מנדלבוים שליט"א שמביא שם ח"י טעמים מדוע אין מברכים שהחינו על נישואין ולבסוף כותב: כעת נביא את דעות הפוסקים בזה להלכה -

(א) דעת רבינו אביגדור בפירושים ופסקים על התורה פ' כי תצא (פסק תע"ג) דיש לחתן לברך קודם שיקדש אשה בא"י אמ"ה אקב"ו לקדש אשה ושהחינו ע"כ. וכן דעת הר"י בוטון המובא בשו"ת הלכות קטנות (וכמובא לעיל איתר' וכן פסק בפחד יצחק (ערך נישואין).

(ב) במור וקציעה להגאון היעב"ץ זצ"ל בשו"ע או"ח (סי' רכ"ג) ס"ל דיש לברך אך רק אם היא אשה הגונה לו, ואם לא - אלא דנשאה כיון דנתן עיניו בממון לא יברך, ואם היא אשה הגונה, יש גם לה לברך וז"ל (שם): דעל קישור השידוך ההגון [ואצ"ל על האירוסין] ראוי לברך

שהחיינו [אבל הטוב והמטיב לא יברך עד דמטיא הנאה לידי] דלא גרע משאר שמועות טובות מרחוק ואפילו שאין מגיעות לו בעצם.

ויש לי בו גם סמך בתורה מאליעזר עבד אברהם (בראשית כד:כו) שנתן הודאה וברכה לה' אפי' רק על הזדמנות רבקה בלבד, אע"פ שלא היה לו עדיין שום הבטחה שיתנוה לו בוודאי, והי' צריך אח"כ לבקש רצון אביה ואמה ודעתה, עכ"ז פתח פיו בברכה על הסימן טוב. כ"ש בקישור עבותות האהבה אשר לא ינתק מהרה והוא התחלה טובה, ודאי ככל הכנה והזמנה להכשר מצוה וכו', מכל הלין פשוט בעיני לברך על השידוכין ג"כ, וגם האשה תברך וכו', עכ"ל. והביאו דבריו במחזיק ברכה לחיד"א (שם) ובפתי תשובה (אהע"ז סי' ס"ג ס"ק ד'), ע"ש.

ג במחזיק ברכה לרבינו החיד"א (או"ח סי' רכ"ג אות ה') כתב לברך שהחיינו בלא שם ומלכות, והביא כן גם בשם ספר עיקרי הד"ט (או"ח סי' נ"ט) וכותב עוד רבינו החיד"א: וכן עמא דבר, דלא נהגו לברך שהחיינו לא בשעת קשר שידוכין ולא בשעת נישואין מטעם שכתב המג"א והפמ"ג שם, שהיום ממעטים בברכות האלה, עכ"ד.

ד ע"פ דברי המהר"ק והש"ך (המובאים לעיל אות ב') נראה דאין לברך כלל שהחיינו בנשואי אשה מהטעמים שהביא הש"ך וכנ"ל, ושאר הטעמים שהתבאר.

ה בכף החיים (סי' רכ"ג אות כ"ה) מביא מספר חוקי חיים להרה"ק ר"ח פלאגי זצ"ל (דרוש ב') כותב, דגם בגדים חדשים שלובשים לכבוד החתונה, ויכונו לצאת בזה גם ידי חובת הברכה על הנשואין, ע"כ.

וכ"כ בספר חופת חתנים וז"ל: כיון שהמצוה זו הוא פעם אחת בכל ימי חיי האדם ועל ידה זוכה לשלימות הגוף והנפש, והוא יסוד התורה והמצוות, נכון שילבוש בגד חדש ולכוון בברכת שהחיינו הודאה ושבת גם על שזכה לקיים מצוה זו, וירא שמים יוצא ידי שניהם, עכ"ל.

ו באשל אברהם להרה"ק מבוטאטש זצ"ל (או"ח סי' רכ"ג) כתב שיברך החתן ברכת שהחיינו על הטלית שלובש לכבוד הנשואין. ויכוון לפטור גם ידי חובת ברכת שהחיינו על הנשואין עצמם, וכן הביא בשדי חמד מערכת חתן וכלה (אות י"א), ובשו"ת שאילת שלום מהדו"ת (סי' פ"ז) ע"ש. וכן כתב באמרי אמת לכ"ק אדמו"ר מגור זצ"ל בליקוטים (ע' צ"ח) וז"ל: אמר פעם לחתן שיאמר שהחיינו כאשר יתעטף בטלית ויכוון בשהחיינו גם על הנישואין, ע"כ.

ז עוד כתב באשל אברהם (הנ"ל שם) שיכוון על הדורות וכדו' שמקבלים בנשואין ויכוון לפטור את ברכת שהחיינו של הנשואין, ובספרו הנ"ל (מהדו"ת בסימן הנ"ל) כתב דיברך על מה שהקנו לו וכדו' ויפטור עצמו מהברכה על הנשואין. ומסיים, דאפי' בתוך ז' ימי המשתה יש לברך דאין היסח הדעת, דהוי כעסוקין באותו ענין, ע"כ.

ח בספר חוקי חיים להרה"ק ר"ח פלאגי זצ"ל (דרוש ב') כותב, דגם אבי החתן ואבי הכלה יש להם לברך שהחיינו משום דמקיימים את הפסוק "קחו נשים לבניכם", ומסיק, דאם אפשר יש לחתן והכלה לברך, ואבי החתן ואבי הכלה יברכו על בגד או פרי חדש ויפטרו הנישואין, ואם א"א, יברכו בלא שם ומלכות, ע"כ.

לד"נ מורי ורבי הגאון הרב אברהם יעקב בן הרב מאיר הכהן פאם זצ"ל - נפ' כ"ח מנחם אב תשס"א
לד"נ ר' בנימין בן הרב ר' מרדכי ז"ל שור
לד"נ מרת עטא שרה בת ר' בנימין ע"ה - נפ' כ"ג אדר א' תשס"ח

TORAH LODAS

PARSHAS KI SEITZEI
© COPYRIGHT 2025
BY RABBI MATIS BLUM Z"L

לד"נ פעסא רחל בת דבורה

נדב בן דבורה לרפ"ש
רוחמה ליבא בת רבקה לרפ"ש
צביה חיה בת לאה ברעניא לרפ"ש

”כי יהי לאיש בן סורר ומורה וגו' ותפשו בו אביו ואמו וגו'
ואמרו אל זקני עירו בננו זה סורר ומרה וגו'” (כא: יח-כ)
“If a man has a wayward, rebellious son ... then his
father and mother shall grasp him ... and should say to the
elders of the city, ‘Our son here is wayward and rebellious
...”

When the Torah describes the *Ben Soreir U'Moreh*; the
word *Moreh* is written in the long form - with a *Vav*.
However, when the Posuk relates the parents' description
of their son, the word *Moreh* is written in an abbreviated
form [*Choseir*] - without a *Vav*. What is the reason for this?

Hagaon Rav Chaim Kanievsky shlita, answers that the
Torah wished to point out a basic character trait: Parents
tend to overlook and minimize the faults of their children
[hence, the abbreviated form of *Moreh*]. If they would take
preventive actions when they see a problem developing and
nip it in the bud, before it blossoms into a major crisis, they
would save themselves much heartache and aggravation.

”לא יהי לך בכיסך אבן ואבן גדולה וקטנה” (כה: ג)
“You may not keep in your pouch two weights - one
large and one small.”

Hagaon Rav Eliyahu Dushnitzer, Z'T'L, observed that
this prohibition does not only apply to business matters but
to interpersonal relationships as well. Very often people
hold others to different standards than they hold themselves
to. One must always try to judge others favorably, but one
should take great pains not to be hypocritical and expect
more of some people than he expects of himself and those
close to him ...

HALACHIC DISCUSSIONS

(not to be relied upon for Halacha L'Ma'aseh)

Does the Mitzva of paying a worker on time and the
prohibition of withholding wages apply to a Shadchan?

The Teshuvos Halichos Yisroel (1) writes that if the
Shadchan was not approached by various sides, but came
on his own, he is considered like someone who improved
his friend's field without being asked, who may demand
payment, but he is not considered a worker, and the laws of
Bal Talin do not apply towards him.

However, if the Shadchan was approached by both
sides, he is considered a *Kablan* and the laws of *Bal Talin*
apply.

In a situation in which *Bal Talin* applies, by when must
the Shadchan be paid? It depends on the *Minhag* of that
place. In some places the custom is to pay the Shadchan as
soon as the Shidduch is agreed upon, while in other places
he is not paid until the Chasuna.

QUESTIONS OF THE WEEK

- 1) Does a Mamzeir, the son of a Kohein, have the status
of a Kohein?
- 2) If a Jewish woman was married to an Akum, may she
marry a Kohein?
- 3) Does the Mitzva of burying a dead body as soon as
possible apply to an Akum as well?
- 4) Why is no *Shehechyanu* recited on *Kiddushin* or
Nisu'in?
- 5) Is it permissible to sell Sha'atnez to a non-Jew?
- 6) If a man pulls out one white hair or dyes one white hair,
what is the law?
- 7) Do Shuls or Batei Midrash require a Ma'akeh
[parapet]?
- 8) Which person mentioned in Tanach was the son of a
Yefas To'ar who had been captured in war?

ANSWERS

- 1) There is a dispute among the Poskim concerning
whether a Mamzeir, the son of a Kohein, loses his status
as a Kohein (see Teshuvos HaRashba I:101; Meiri,
Kiddushin 77b; Oneg Yom Tov 120; Minchas Chinuch
264; and Shulchan Aruch Even Ho'ezer 7:14).
- 2) A Jewish woman who married an Akum may not marry
a Kohein (Even Ho'ezer 6:8).
- 3) The Mitzva of burying a dead body as soon as possible
does not apply to an Akum (Gesher Hachaim I:1:10).
- 4) The Chasam Sofer (Teshuvos Orach Chaim 55) writes
that no *Shehechyanu* is recited on *Nisu'in* because there
is a great amount of *Bechira* involved in a *Shidduch*.

- 5) One may not sell Sha'atnez to a non-Jew if he suspects that the non-Jew will sell it to an unsuspecting Jew (Yoreh Deah 301:8).
- 6) According to the Rambam, he receives Malkos. The Ra'avad says that it is forbidden, but he does not receive Malkos. The Kessef Mishna is of the opinion that this is not forbidden at all (see Minchas Chinuch 543:1).
- 7) No (Rambam Hilchos Rotzei'ach 11:2; Chinuch 546).
- 8) Avsholom (Sanhedrin 107a; Ba'al Haturim, Devorim 21:18).

NOW AVAILABLE

The sefer **נר מתתיהו** is available for purchase:

- in seforim stores

- via shipping by emailing torahlodaas@gmail.com
- by picking up in Monsey, Queens, or Lakewood.
Please be in touch via email.

The sefer **מצא טוב** on **שמחות** and the set of Torah Lodaas volumes 1-5 are available for purchase. Email to purchase.

Due to many practical considerations, Torah Lodaas is only available through e-mail. Anyone who wishes to dedicate an issue or receive Torah Lodaas is asked to send his name and e-mail address to: TorahLodaas@gmail.com

*The material for this issue has been reprinted
from previous years*